

Aan Provinciale Staten

Datum : 17 mei 2022
Documentnr. : 2022-046510
Dossiernummer : K12696
Behandeld door : G. Wiersma
Telefoonnr. : +31 (0)6 50743496
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Wensen en bedenkingen lening VMI Green Steel Mill

Geachte dames en heren,

Aanleiding

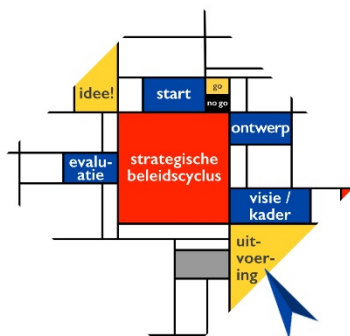
Met deze brief informeren we u over ons voornemen voor het verstrekken van een lening ten behoeve van de vestiging van de Green Steel Mill van Van Merksteijn International (VMI) in de Eemshaven. We leggen ons principebesluit voor deze lening in het kader van de publieke taak voor wensen en bedenkingen aan u voor.

Concreet gaat het om het verstrekken van een lening van € 4 miljoen door de provincie als onderdeel van een regionale financieringsconstructie samen met de NOM, Groningen Seaports, Groeifonds en Fonds Nieuwe Doen. Ten behoeve van de risico's van deze lening worden middelen gereserveerd uit de terugploegkorting van de overname van de aandelen NOM in 2018.

Rol en bevoegdheden PS in deze fase

De lening van € 4 miljoen afkomstig uit de algemene middelen van de Provincie leggen we aan u voor om uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken. De lening voldoet aan het Afwegingskader Publiek Vermogen Groningen zoals door uw Staten goedgekeurd in januari 2014. De motivatie hiervoor is opgenomen in de bijlage Motivatie toekennen lening conform Afwegingskader publiek vermogen Groningen.

Het project draagt tevens bij aan de ambities van het beleidskader Groningen@Work. Een van de speerpunten is behoud en groei van werkgelegenheid door de vergroening van de industrie met onder meer inzet op circulaire economie.

Nadere toelichting

In 2018 heeft VMI Eemshaven geselecteerd als vestigingslocatie voor een circulaire staaldraad fabriek. De keuze van VMI om zich in de Eemshaven te vestigen is destijds mede gemaakt op basis van een financieringsaanbod van een Noordelijk Consortium van NOM, GSP, Groeifonds, FND en Provincie van in totaal € 40 miljoen. Begin 2019 heeft de provincie Groningen als onderdeel van dit bod een RIG subsidie van € 7,5 miljoen toegekend onder voorbehoud van financiering.

Half 2019 heeft VMI het project on hold gezet, met name vanwege de stikstofproblematiek. Ondanks het feit dat het destijds reeds ging om de schoonste staaldraad productiefaciliteit ter wereld, kon niet worden voldaan aan depositie eisen op dit punt. VMI heeft zich georiënteerd op alternatieven en heeft een nieuw en uitdagend plan ontwikkeld voor een bijna emissievrije fabriek. De stikstofproblematiek is opgelost. De Nbwet vergunning is inmiddels onherroepelijk. In totaal investeert VMI voor ruim € 90 miljoen in extra duurzaamheidsmaatregelen.

Op grond van het nieuwe plan zijn wij voornemens om onze bijdrage aan het financieringsbod van het Noordelijk Consortium gestand te doen door in het kader van de publieke taak een lening van € 4 miljoen te verstrekken uit tijdelijk overtollige liquide middelen. Daartoe hebben wij in mei 2022 een Letter of Intent (LOI) afgesloten met VMI. In deze LOI hebben is aangegeven dat deze toezegging pas kan worden geeffectueerd na politieke besluitvorming in uw Staten.

De kosten die met dit besluit aan de orde zijn bedragen € 4 miljoen. De kosten voor de marktconforme lening worden gedekt uit de tijdelijk overtollige middelen (Algemene Middelen Provincie), voor de risico's van deze lening wordt er een bedrag van € 800.000,- gereserveerd uit de middelen afkomstig van de aandelenoverdracht van de NOM (terugploegkorting).

VMI is een familiebedrijf, sinds 1987 gevestigd in Almelo. Het bedrijf bestaat inmiddels 70 jaar en heeft naast de hoofdvesting ook productielocaties in België en Frankrijk. Het bedrijf kent een staaltak en een hekwerken tak. Enkele kerngegevens:

- Capaciteit staal: 1000.000 ton/jr (bouwstaal voor oa betonindustrie)
- Capaciteit hekwerken: 120.000 ton/jr
- Locatie Almelo: 15 ha
- Werknemers: 1.250 (waarvan 800 in Almelo)

Van Merksteijn International (VMI) is voornemens een nieuwe fabriek in de Eemshaven te vestigen. Het betreft een productiefaciliteit waar van uitsluitend staalschroot (afval) 850.000 ton warmgewalst staaldraad wordt gemaakt. De grondstof (staalschroot) is volop beschikbaar in relatief nabije omgeving en kan in deze fabriek worden omgezet in 'nieuw' walsdraad. De nieuwe staaldraadfabriek in de Eemshaven gaat in eerste instantie ca. 60% van de benodigde capaciteit van het staalbedrijf leveren. VMI is van plan om zo snel mogelijk nadat de fabriek operationeel is een tweede fabriek te gaan realiseren op dezelfde locatie in de Eemshaven. De ruimte daarvoor is reeds gereserveerd.

Met deze investering worden 185 directe en 275 indirecte FTE's gerealiseerd. De fabriek heeft een uiterst duurzaam profiel door toepassing van innovatieve en wereldwijd de milieuvriendelijkste productietechniek. Voor het productieproces wordt gebruik gemaakt van groene stroom. Er is sprake van circulaire grondstoffen die lokaal worden gesourced waardoor het aantal internationale transportbewegingen substantieel wordt verminderd. Ten opzichte van de huidige staaldraadproductie levert dit een CO2 en NOx (stikstof) reductie op van maar liefst 96%. Daarmee wordt het de schoonste staalfabriek ter wereld.

Het initiatief is van grote betekenis voor het verduurzamen van de bouwindustrie (circulair bouwstaal). Tevens levert het initiatief synergiemogelijkheden op bijvoorbeeld voor nieuwe recycle routes door staal van oude generatie windmolens en/of te ontmantelen boorplatforms in de Eemshaven te verwerken. De komst van de Green Steel Mill vormt daarmee een waardevolle versterking van de propositie van Groningen op het gebied van circulaire en groene industrie en levert een krachtige werkgelegenheidsimpuls op.

Het project versterkt het profiel van de Eemshaven als industriehaven van nationaal belang door bij te dragen aan het verminderen van de grondstofafhankelijkheid van Nederland. Waar de grondstof (staaldraad) in het oude proces komt vanuit landen als Turkije, Pakistan en Oekraïne, wordt in de nieuwe situatie lokaal (Nederland) en uit direct omringende landen schroot gehaald. In de huidige situatie wordt dit schroot geëxporteerd naar genoemde landen om vervolgens als staaldraad weer te importeren.

Afsluitend

Hiermee verwachten wij voldoende onderbouwd te hebben dat het voorstel past binnen de kaders die u heeft vastgesteld in het Afwegingskader Publiek Vermogen Groningen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlagen:

Nr.	Titel	Documentnr.	Soort bijlage
1.	Motivatatie toekennen lening conform Afwegingskader publiek vermogen Groningen	2022-047130	Afwegingskader